

Wellneri, valamint az általa megnevezett tanukat is és akkor visszaküldi az iratokat az

ügyszűzre és a vizsgálóbíró csak azután fog indítványt előterjeszteni.

A közalkalmazottak munkaidejének meghosszabbítása.

Budapest, július 15. Az államháztartás egyensúlyának helyreállítására hozott törvény az újabb létszámapasztás lehetővé tétele érdekében a tisztviselők és alkalmazottak munkaidejét a főiskolai képzettséghez kötött állásokra legalább heti 42 órában, a többi állásra pedig legalább heti 48 órában állapítja meg. Bár a létszámapasztás első részletét már végrehajtották és a hivatalos munkaidő felemelése már most szükségessé vált, a minisztertanács elhatározta, hogy a nyári szabadságolásokra való tekintettel a hivatalos munkaidő felemelését október 1-ig elhalasztja és ezt megelőzően csak ott intézkedik, ahol fokozottabb munka elvégzése válik szükségessé. A kormány

rendeletet adott ki, amellyel felhatalmazza az egyes minisztereket, hogy mind a központban, mind az alárendelt hatóságoknál, hivataloknál és intézményeknél a kérdés általánosságban való szabályozásáig a saját hatáskörükben a szükséghez képest még október előtt is felemelhessék a munkaidőt és annak betartására kötelezhessék a tisztviselőket. A szolgálati szabályok értelmében a tisztviselők és alkalmazottak kötelesek a hivatalos időt betartani és ha a hivatal érdeke úgy kívánja, szabadidejük feláldozásával a megállapított hivatalos időn túl is dolgozni. A megállapított munkaidőn túl teljesített munka után semmiféle díjazás nem engedélyeztetett.

A város tanácsa a közüzemi pótlékok felemelését kéri.

Figyelmen kívül hagyta a tanács a pénzügyi bizottság álláspontját. A rendkívüli közgyűlés előkészítése.

Szeged, július 15. (Saját tudósítónktól.) A szerdára összehívott rendkívüli közgyűlés tárgysorozata mégis csak kibővült és a közgyűlési meghívón szereplő egyetlen tárgy, a Zsótér-ház vételár-fedezetének kijelölése mellé társak is kerültek. Ezek között a legfontosabb a kéményseprő díjak felemelése. A szegedi kéményseprőmesterek ugyanis sürgős beadványt intéztek a tanácshoz és azt kérték, hogy a város törvényhatósági bizottsága — hódolva az új divatnak — a kéményseprési szabályrendeletet is helyezze vissza a régi, aranyparitásos alapokra. Már a hétfői tanácsülés szóba került ez a beadvány, de a tanács akkor még csak azt határozta el, hogy a kéményseprő-ügyet is felveszi a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatába, a közgyűlés elé terjesztendő tanácsai javaslatot azonban a keddi előkészítő tanácsülésen tárgyalja csak le.

A keddi ülésen elsősorban a Zsótér-ház vételár-fedezetéről tárgyalt a tanács. A pénzügyi bizottság hétfői ülésén — mint ismeretes — nem talált tetszésre a polgármesterek az a megoldási tervet, amely szerint a vételár december 31-ig esedékes egynegyed részének, 155.000 aranykoronának fedezetül az Alsóközponton eladásra kerülő házhelyek ára szolgálna. A tanács, mérlegelve az eshetőségeket, úgy találta, hogy a pénzügyi bizottság álláspontját nem fogadhatja el és így elhatározta, hogy mégis csak a polgármester megoldási tervét terjeszti javaslat formájában a szerdai rendkívüli közgyűlés elé.

A polgármestertől származó értesülésünk szerint az alsóközponti házhelyek eladási ára bőségesen fedezi a Zsótér-ház vételárának első negyedét, amely december 31-ig esedékes, a következő részletekről pedig a rendes évi költségvetések keretében gondoskodik majd a számvétség.

Itt említjük meg, hogy a polgármester utasítására a városi mérnökség ismét megkezdte a Zsótér-ház értékének felbecsülését és a becslési munkával szerdán délelőtt el is készül. Erre a második becslésre azért volt szükség, mert az első becslés alkalmával az épület köbtartalmát, illetve köbtartalom értékét állapították csak meg a beépített anyagok részletezése nélkül. Most a beépített anyagokat külön-külön, részletezve becsüli fel a mérnöki hivatal aranykoronákban. Ezt az új becslést a polgármester be is jelentette a tanácsnak. Bejelentésére csupán Rack Lipót pénzügyi tanácsnoknak volt észrevétele, még pedig a következő:

— Aztán nehogy a Zsótér-ház anyagát úgy becsülik fel, mintha új anyag volna, mert nem szabad megfélemlenünk arról, hogy azt az anyagot jó

néhány évtizeddel ezelőtt építették be abba a házba.

A polgármester erre csak azt mondta, hogy az épület faanyaga egymagában vagyont ér.

A Zsótér-ház vételár-fedezetének letárgyalása után dr. Kamocsay György terjesztette elő a kéményseprő díjak felemelésére vonatkozó javaslatát. A kéményseprőmesterek beadványukban azt kérték a város tanácsától, hogy olyan értelmi javaslatot terjesszen a közgyűlés elé, amely szerint 1924 július 1-től 10, 1925 január 1-től 12, 1925 július 1-től 14, 1926 január 1-től pedig 16 aranyfillérben állapítsa meg a város törvényhatósági bizottsága a kéményseprés alapdíjait. A tanács az előadó javaslatára úgy határozott, hogy a kérelmet a közgyűlés elé terjeszti ugyan, a kéményseprődíjak felemelését is javasolja, de figyelembe véve a háztulajdonosok amúgy is súlyos helyzetét, az aranyparitás helyett csupán a jelenlegi díjak 50 százaléknak erejéig. Így a tanács javaslata szerint egy közönséges kémény egyszeri tisztítása földszintes épületeknél 1200, az egyemeletes épületeknél 1800, a két-, vagy háromemeleteseknél pedig 2400, a gyárkémények tisztítása méterenként 5000, a gyárkémény-csatornák tisztítása pedig méterenként 7500 korona lenne. A tanács azt javasolja, hogy utasítsa a közgyűlés a kéményseprőmestereket, hogy segédek fizetését a kéményseprési díjak emelésével arányosan emeljék. A határozatot pedig jóváhagyás végett felterjesztik a kereskedelmi miniszterhez.

A tanács az előadó javaslatát elfogadta és a polgármester javaslatára elhatározta azt is, hogy feliratilag kéri a népjóléti minisztertől a közüzemi pótlékok felemelését, mert a közüzemi költségek emelkedése következtében a háztulajdonosok nem fedezhetik kiadásait abból, amit közüzemi pótlék címén a lakóktól beszednek; a legújabb lakásrendelet értelmében pedig a közüzemi pótlék nem emelkedik.

— Tán te is háziur vagy? kérdezte a polgármestertől Gaál Endre.

— Nem vagyok én. Én csak olyan szegény zsellér-lakó vagyok.

Ezzel be is fejeződött a kéményseprő-ügy előkészítése. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatára pedig felvette még a tanács a külterületi anyakönyvi teendőik ellátására vonatkozó javaslatát, ezenkívül két tisztviselő szabadságolási ügyét.

A tanács egyébként a szerdai rendkívüli közgyűlésen nagy vihart vár egy a Zsótér-ház, mint a kéményseprési díjak felemelése körül, mert azt a háztulajdonosok minden valószínűség szerint megobstruálják.

Egymillió dollár kölcsönt ajánlottak a városnak.

Szegednek nem kell 900 milliárd korona.

Szeged, július 15. (Saját tudósítónktól.) Hetekkel ezelőtt az összes fővárosi napilapok részletesen beszámoltak arról az igen érdekes jelenségről, hogy egy külföldi pénzcsoport Rákospalota községnek közművek építésére tízmilliárd kölcsönt ajánlott föl. A szépen fejlődő község természetesen kapva-kapott a kölcsönön, örömmel fogadta azt el, már ki is dolgozták a terveket, most pedig a kölcsön-ügy aktái a belügyminiszter előit vannak, hogy végérvényesen hagyja ezt jóvá és mint a jelek mutatják, a kölcsönt természetesen jóvá fogja hagyni a miniszter is, mivel ez csak hasznára lehet a fejlődő községnek.

Ezt a kölcsönajánlatot most egy másik, sokkal nagyobb dollárkölcsönajánlat követte, ami

jóleső biztosítéka annak, hogy a külföldi bizalma kezd visszatérni Magyarországhoz és anélkül, hogy kérnénk kölcsönt, maguk ajánlják azt fel. Egy másik külföldi pénzcsoport ugyanis, a rákospalotai példa után ajánlatot tett egymillió dollárkölcsönre, amelyet bármelyik magyar vidéki városnak folyósítana új közművek létesítésére, vagy a már meglévők fejlesztésére. Az egymillió dollár most körülbelül 900 milliárd papirkoronát tesz ki és ezt a nagyarányú kölcsönt illetékes körök ma elsősorban Szegednek, mint a legnagyobb magyar vidéki városnak ajánlották föl. Elsősorban azért gondoltak illetékesek Szegedre, mert a néhány hét előtti mérnökkongresszuson konkrét formában hangoztatták, hogy haladéktalanul

ki kell építeni a szegedi csatornákat. Ebből a kolosszális méretű kölcsönből nemcsak csatornákat lehetne építeni, de vízvezetéket, utak, lakásokat, vásárcsarnokot, tanyai vasutat is lehetne építeni, de meg lehetne javítani a szinte már botrányos utcai világítást is.

A kölcsönajánlatról, amint értesítést kaptak a szegedi illetékes körök, azonnal értesítették dr. Somogyi Szilveszter polgármestert, miután tisztában voltak azzal, hogy ez a nagy összeg rendkívül sokat jelentene a város nemcsak fejlesztése, de rendbehozása szempontjából is. Előadták azt is, hogy ilyen alkalmat a városnak nem szabad elszalasztania, azonnal tárgyalásokba kell kezdeni a pénzcsoporttal, mert ez a kölcsön nemcsak a városnak használna, hanem ezzel biztosítani lehetne a magyar piac számára a jövőre is a külföldi érdeklődéseket. És a polgármester kijelentette, hogy nem reflektál a 900 milliárdos kölcsönre.

A Szeged munkatársa ebben az ügyben fölkereste dr. Somogyi Szilveszter polgármestert, aki a következő meglepő választ adta:

— A városnak nincs szüksége kölcsönre, egyelőre nem lehet szó erről az akcióról. Különben is elsősorban a feltételeket kellene ismerni, amelyek szerintem csak súlyosak lehetnek, mert hiszen ma még a Pénzügyügyi Bizottság sem ad kölcsönt a városoknak 18 százalékon alul. A kölcsön csak súlyos feltételekkel lehetne, amikor amortizáció helyett a tőkét is vissza kell fizetni, meg a magas kamatokat is, én pedig ilyen súlyos terheket nem rakhatok a város polgárainak nyakára.

Közbevetettük akkor, hogy a tárgyalásokat még is fel kellene venni a pénzcsoporttal, mivel az sincs kizárva, hogy itt amortizációról is lehet szó.

— Amortizációs kölcsönt — mondta erre a polgármester — most nem szoktak fölajánlani ötven esztendőre. Ez nem szokás a háború után. Itt csak olyanra lehetne gondolni, amikor a tőkét is vissza kell fizetni. Ez pedig igen súlyos teher. Ha azonban mégis előnyös feltételekkel amortizációs kölcsönt ajánlanának, akkor esetleg körülnéznék, hogy érdemes lenne-e fölvenni.

— Akkor mégis meg kellene kezdeni a tárgyalásokat a város érdekében, mondottuk.

— Nem nézünk utána — mondotta a polgármester —, mert tudjuk, hogy most még amortizációt nem adnak.

Szóba hoztuk ezután még, hogy mire lehetne fordítani a kölcsönt. Elsősorban a csatornázás, erre új terveket kellene csináltatni, volt a válasz. Kövezés, hiszen most is 200 utcát kellene kikövezni.

— Hiszen most is kövezünk, volt a válasz. Kölcsönt pedig csak úgy puffra fölvenni nem okos dolog. Ott van a főváros példája: Bárczy esete. Nyakig uszik most a főváros Bárczy miatt, jelentette ki a polgármester. Nem volt az okos dolog.

A világítás került ezután szóba. Meglesz az is — szólt a válasz —, csak meg tudjunk egyezni a szággyárral. Tanyai vasut? Először csoportokban kell lakniok a tanyaiaknak, csak azután lehet tanyai vasútra gondolni. Vásárcsarnok? Az a magasabb városfejlesztéshez tartozik — mondotta a polgármester —, arra van még idő, most csak romokat takarítunk el.

És még egyszer kijelentette:

— Nincs szükségünk kölcsönre, nem is fogunk tárgyalni, még a feltételekről sem.

Itt csak az a véleményünk, hogy kár ez a kategórikus kijelentés. 900 milliárd koronáról van szó. Föl lehetne azt Szegeden is használni. Legalább tárgyalni lehetne a feltételekről, hiszen nem is tudjuk, milyen az ajánlat. És hátha — csodák-csodája —, mégis adnak amortizációt? Akkor eldobott Szeged városa egy olyan ajánlatot, amelyre nem igen lesz még egyszer példa. Majd fölhasználja a kölcsönt más magyar város.

A Matteotti-gyilkosság.

Róma, július 15. Modigliano szocialista képviselő ma mintegy háromórás megbeszélést tartott a Matteotti ügy vizsgálóbírójával. A képviselő nyilatkozata szerint egy személyiség bizonyos részleteket közölt vele a gyilkosság lefolyására vonatkozólag és erről tájékoztatta a bíróságot.